

Debreceni Ítéltábla

Pf.II.20.572/2025/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt 'I. rendű felperes neve' I. rendű (cím) és 'II. rendű felperes neve' II. rendű (cím) felpereseknek – a Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd) által képviselt 'alperes neve' (cím) alperessel szemben személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 8.P.20.177/2025/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy az alperes által a Nemzeti Adó- és Vámhivatal útján megfizetendő elsőfokú eljárási illeték összege 58 500 (ötvennyolcezer-ötszáz) forint.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek 15 napon belül személyenként az általános forgalmi adót is tartalmazó 44 450 (negyvennégyezer-négyszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy legkésőbb ezen ítélet meghozatalától számított 60. (hatvanadik) napig fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára 96 000 (kilencvenhatezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az alperes az általa üzemeltetett ' hírportál neve' internetes hírportálon 2022.-án „cikk címe” címmel megjelentetett cikkében szerepelt azon állítás, miszerint: „ÁLLÍTÁS1” „ÁLLÍTÁS2” A cikk továbbá tartalmazta, hogy: „ÁLLÍTÁS3” Az alperes a cikk megjelentetése előtt nem kísérelte meg a felperesek álláspontjának megismerését, a cikk megjelenését követően azt nem módosította.

[2] A cikk megjelenésének időpontjában a II. rendű felperes az I. rendű felperes országos választmányának elnöke volt.

[3] A felperesek a keresetükben annak a megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogukat a per tárgyát képező valótlan állításaival, ezért személyenként 600 000 forint sérelemdíj, annak 2022. május 14. napjától számított késedelmi kamatai és perköltségük megfizetésére kérték kötelezni. Hivatkozásuk szerint az alperes a valótlan, bűncselekmény elkövetését is felvető tényállítások híresztelésével megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogukat. Az állítások

társadalmi megítélésüket, a II. rendű felperes politikusi megbecsültségét rombolták; azokat közéleti szereplőként sem voltak kötelesek eltérni. Az alperes nagy nyilvánosság előtt őket súlyos jogsértéssel vádolta, a párt belső demokratikus működését kérdőjelezte meg, amely a hazai közéletben sem szokásos. A valótlan közlések miatt magyarázkodásra kényszerültek, amely kellemetlen, megalázó volt; a II. rendű felperesben szégyenérzetet váltott ki. Az alperes a valótlan közléseket lejáratusuk szándékával, célzatosan közölte; a felperesek álláspontját nem ismertette, azt meg sem kísérelte felderíteni. A jogsértés miatt a köztudomásúlag elszenvedett hátrányok érték őket.

[4] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte. Érvelése szerint a cikk nem tartalmaz a felperesekre sértő tényállításokat; a felperesek közszereplőként az állításokat túrni kötelesek. A sérelmezett közlések a tisztújítás körüli közéleti vitához kapcsolódtak; az utóbb hamisnak bizonyult tényállítások esetén is figyelemmel kell lenni a közéleti viták minél szabadabb folytatásának érdekére. A felperesek a jogsértés megállapítása esetén sem jogosultak sérelemdíjra; abban az esetben, ha a bíróság a sérelemdíjban való marasztalást indokoltnak találná, az általuk igényelt sérelemdíj összege eltúlzott. Érvelése szerint mivel a közlések több médiaplatformon jelentek meg, vélelmezni kell, hogy a sérelem azok együttes hatása, amelyre tekintettel a sérelemdíj alacsonyabb összegben határozandó meg. A felperesekkel szembeni közbizalmat a közlések jelentős mértékben nem csökkentették, a közvélemény „hozzászokott” a hasonló kijelentésekhez. Hangsúlyozta, hogy a sérelemdíj csak másodlagosan magánjogi büntetés, amellyel összefüggésben értékelni kell a Büntető Törvénykönyv módosítását is. Az alperes gazdasági életben betöltött szerepe és a sérelemdíj magánjogi büntető funkciója között összefüggés nem állítható fel. A közlés óta több mint két év telt el, annak már nincs aktualitása. Kérte, hogy a bíróság a sérelemdíjat az ítélelhozatalkori értékviszonyokhoz igazodóan állapítsa meg és mellőzze az alperes késedelmi kamat megfizetésére kötelezését.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperesek jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa üzemeltetett ' hírportál neve' portálon 2022. napján „cikk címe” címmel megjelent cikkben annak a valótlan híresztelésével, hogy a 'I. rendű felperes neve' a 2022. május 7-ei tisztújító kongresszusa előtt 90 kamuszervezetet hozott létre, és a II. rendű felperes úgy szervezte a párt tisztújító kongresszusát, hogy azon 'személy neve' nyerje meg az elnökválasztást. Kötelezte az alperest, fizessen meg a felpereseknek személyenként 600 000 forint sérelemdíjat, annak 2022. május 14. napjától számított késedelmi kamatát és a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 152 400 forint perköltséget, az állami adóhatóságnak pedig 72 000 forint kereseti illetéket.

[6] Az ítélet indokolásában rögzítette, hogy a keresetben sérelmezett közlések objektíven igazolható állítások, tehát tényállításként minősülnek. Az alperes nem vitatta azon felperesi állítást, hogy azok nélkülözik a valós alapot, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 266. § (1) bekezdése alapján tényként állapította meg a sérelmezett tényállítások valótlan voltát. Kifejtette: a kamuszervezetek alapítása és a tisztviselők választási folyamatának manipulálása is bűncselekmények elkövetését veti fel, amelyre vonatkozóan a nagy nyilvánosság előtt tett állítások a közfelfogás szerint sértőek, alkalmasak a közbizalom rombolására, a felperesek hitelességének csökkentésére. Az alperesi hivatkozással szemben a kijelentések nem járultak hozzá általános közérdekű vitához, hiszen a közügyek megvitatásának is való tények alapján kell történnie. Erre tekintettel nem volt

annak jelentősége, hogy a felperesek közszereplők; a hamis tényállítások nem élveznek alkotmányos védelmet.

A véleménynyilvánítás szabadsága az alperest csak akkor védené, ha az állítások valótlanságáról nem tudott és a foglalkozás körében elvárt körültekintést sem mulasztotta volna el. Az alperes felelősséggel tartozik az általa megjelentetett cikkek valóságtartalmáért, a sajtóval szemben jogszabályi elvárás a kellő körültekintés tanúsítása, így az, hogy meggyőződön tényállításai valóságáról, megkísérrelje az érintettek álláspontjának felderítését és azt is szerepeltesse a cikkben. Az alperes ezt elmulasztotta, így felróhatóság terheli a felperesek jó hírnevének megsértéséért.

Rögzítette, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. § (2) bekezdésére figyelemmel a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén túl további hátrány bizonyítása nem szükséges; jelen esetben mind a jogsértés ténye, mind az alperesi magatartás felróhatósága fennáll, ezért a felperesek sérelemdíj iránti igénye alapos. A Ptk. 2:52. § (3) bekezdésére figyelemmel mérlegelte, hogy az alperes professzionális vállalkozás, amely profitorientáltan tesz közzé sajtótermékeket, felróhatósága magasabb. Az alperes által elkövetett jogsértés súlyos, hiszen a felperesekbe vetett bizalom rombolására alkalmas, bűncselekmény elkövetésének gyanúját felvető valótlan állításokat tett. Értékelte továbbá, hogy ezen állításokat az alperes tömegekhez képes eljuttatni. A jogsértésnek a felperesekre és környezetükre gyakorolt hatását köztudomásúnak tekintette, hiszen külön bizonyítás nélkül is elfogadható, hogy a párt belső választásának tisztaságába vetett bizalom rombolására alkalmas állítások negatív társadalmi megítélését és magyarázkodási kényszert szülnek. Kifejtette, hogy tényállítás eltérése miatt a Kúria Pfv.20.457/2024/4. szám alatti ítéletében kifejtettek jelen ügyben nem alkalmazhatóak; a valótlan állítások több fórumon való megjelenése által okozott sérelem nem kumulálható a célközönség eltérése miatt. A felperesek által igényelt sérelemdíj összegét nem tekintette eltúlzottnak. Kifejtette, hogy a jogsértéskori ár- és értékviszonyok alapján megállapított sérelemdíj után felpereseket megilleti késedelmi kamat. A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperesek perköltségének megtérítésére, amelyet fejenként 60 000 forint + áfa összegben fogadott el. A Pp. 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a feljegyzett eljárási illeték megfizetésére.

[7] Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetek elutasítását; másodlagosan a sérelemdíj fizetésére kötelezésének mellőzését; míg harmadlagosan a sérelemdíj összegének személyenként 200 000 forintra történő mérséklését és a kamatfizetési kötelezettség mellőzését. Az ítéltábla felülbírálati jogkörét a Pp. 369. §-a (3) bekezdésének c) és d) pontjaiban jelölte meg.

[8] Érvelése szerint a felperesekkel mint politikai szeplőkkel szemben éles bírálatok és állítások fogalmazhatóak meg, amelyekkel összefüggésben tűrési kötelezettségük magasabb. A sérelmezett közlések nem sértő jellegűek: a polgárok tisztában vannak a pártpolitikai véleménynyilvánítások figyelemfelkeltésre és túlzásra hajlamos jellegével, e kijelentések a felperesek társadalmi megítélését nem csorbítják, ezért a felperesek keresete jogalapjában megalapozatlan.

[9] Másodlagos fellebbezési kérelmével összefüggésben hivatkozott arra, hogy a személyiségi jogsértés megállapításának nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése, a felpereseket ért nem vagyoni sérelem bagatell; ezért sérelemdíj megfizetésére nem köteles. A nem vagyoni sérelem bekövetkezése a sérelemdíj megállapításának feltétele: a felperesek a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányokra nem hivatkoztak, az általános élettapasztalat alapján nem vonható le olyan következtetés, amely megalapozná sérelemdíj iránti igényüket. A sérelmezett közlés azonos időszakban más médiaplatformokon is megjelent, a felpereseket ért sérelmeket ebben a hírfolyamban kell értékelni; a felpereseket ért nem vagyoni sérelem azok együttes hatása, amelyre tekintettel alacsonyabb sérelemdíj megállapítása indokolt (Kúria Pfv.IV.20.475/2022.). Az állítások nem a felperesek személyét minősítik, hanem politikai tevékenységükre vonatkoznak; a közvélemény a felperesek vonatkozásában újra megjelenő állításokat eleve fenntartással kezeli, kellő távolságtartással értékeli, az az olvasó felperesekről alkotott benyomását már nem befolyásolta. Az okozott nem vagyoni hátrány csekély, a jogsértés súlya pedig nem kiemelkedő. A szankció megállapítása során is figyelemmel kell lenni a közéleti viták minél szabadabb folytatásának érdekére és tekintettel kell lenni arra is, hogy a felpereseknek lehetősége volt a széleskörű reagálásra, cáfolatra.

[10] Kifejtette továbbá, hogy a sérelemdíj elsődleges funkciója a személyiségi jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzációja, csak másodsorban magánjogi büntetés. Értékelni szükséges, hogy megváltozott a valótlan és sértő tényállítások jogi értékelése: a Büntető Törvénykönyv 226. §-ának 2023. június 2-től hatályos (3) bekezdése szerint sem büntetendő rágalmazás miatt annak a cselekménye, aki a rágalmazást a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérő tagadására. Ennek megfelelően büntethetőséget kizáró ok, ha az elkövetés sajtótermék útján történik, az ellen egyéni jogsérelmeknél kizárólag a személyiségvédelem polgári jogi szankciói vehetőek igénybe. Ez azonban nem eredményezheti a polgári jogi eszközrendszer alkalmazásának felerősítését; a sérelemdíjban kivételesen és másodlagosan jelen lévő preventív funkció célja nem a generális prevenció.

[11] A megítélt sérelemdíj összege nem áll arányban a felpereseket a köztudomású tények alapján megállapíthatóan ért hátránnyal. Hangsúlyozta, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága a valótlanak bizonyult tényállítást is védi, ha a híresztelő nem tudott annak hamisságáról és a foglalkozás által megkívánt körülmények tekintetét nem mulasztotta el. A felpereseknek mint közéleti szereplőknek számítaniuk kell erőteljes bírálatra, politikai hitelességük megkérdőjelezésére; a politikai szereplőkkel szembeni erőteljes bírálat a közbeszéd mindennapos témája. A bíróságok következetes – részben az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) által folytatott ítélkezésre is figyelemmel lévő – gyakorlata szerint az elfogadható bírálat határai a közszereplő politikusok tekintetében szélesebbek az átlagpolgárra vonatkozó határoknál [Lepojić kontra Szerbia (2007) App. 13909/05. Indokolás 77–78. bekezdés]; a politikusnak nagyobb fokú toleranciát kell tanúsítania, jóhírnevének védelmét össze kell vetni a politikai kérdések nyílt megvitatásának érdekével [Oberschlick kontra Austria (No. 1.) (1991) 11662/85; Lopes Gomes da Silva kontra Portugália (2000) App. 37698/97 Indokolás 30. bekezdés; Unabhngige Initiative Informationsvielfalt kontra Ausztria (2002) App. 28525/95 Indokolás 36. bekezdés]. A politikai újságírók feladata, hogy pontosan tájékoztassák és figyelmeztessék a közvéleményt a nemkívánatos társadalmi jelenségekről, amint a megfelelő információ a

birtokukba kerül [Cumpana és Mazare kontra Románia (2004) App. 33348/96 Indokolás 96. bekezdés].

[12] A kifogásolt közlések megjelenése óta több, mint két év telt el, a hírnek nincs köztudomásúlag figyelembe veendő aktualitása. Az alperes gazdasági életben betöltött szerepe és a sérelemdíj összege között a „magánjogi büntetés” céljából összefüggés nem állítható fel.

[13] A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben kérték az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségükben való marasztalását. Érvelésük szerint mivel a közlések nem véleménynyilvánításként, hanem tényállításként minősülnek, nincs jelentősége a felpereseket közszereplőként terhelő magasabb tűrési kötelezettségnek; a következetes és részletesen ismertetett bírói gyakorlat szerint a valótlan tényállításokat a politikusok sem kötelesek tűrni. Az alperes büntetőjogilag is üldözendő, jelentős jogsértéssel vádolta a felpereseket; állítása kirívóan sértő volt, amely a közvéleményből súlyosan rosszálló értékítélet kiváltására alkalmas, a felperesek demokráciához fűződő alapvető viszonyát kérdőjelezi meg; ennek tűrésére nem kötelesek. Nem hagyható figyelmen kívül az alperesi magatartás célzatossága, magatartásának kiemelkedő felróhatósága. Az alperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy a leírtak nem felelnek meg a valóságnak, arra okszerűen következtetni sem lehet; a tényállítások valóságának az alperes meg sem kísérelt utánajárni, az újságírás legalapvetőbb szabályait sem tartotta be, így védelem az Alkotmánybíróság idézett 13/2014. (IV.18.) AB határozta alapján sem illeti.

[14] Az egységes és szintén részletesen ismertetett bírói gyakorlat szerint elegendő a sérelemdíj megalapozottságához a köztudomású tényekre alapított hivatkozás és azok értékelése. Márpedig köztudomású tényként vehető figyelembe, hogy a sérelmezett közlések alkalmasak a felperesek felé fennálló közbizalom rombolására, hitelességük kétségbe vonására. Nem igényel bizonyítást, hogy az érintett emberi tisztességét és politikusi hitelességét csorbító hamis tényállítások miatti magyarázkodás kényszere és ehhez kapcsolódó szégyenérzet jelentős nem vagyoni sérelemnek minősül. Nem szükséges bizonyítani, hogy ha egy párt vezetőjéről azt állítják, miszerint a tisztújítási folyamat során elfogultan használja a rendelkezésére álló eszközöket, a párt saját belső szabályait kijátszva egy bizonyos jelölt érdekében jár el; az alapjaiban kérdőjelezi meg a hitelességét.

[15] Nem vitatták, hogy a közlések több platformon is megjelentek, ám azokat is az alperes üzemeltette; a Ptk. 1:4. §-ára is figyelemmel nem szolgálhat a sérelemdíj csökkentésére, hogy a felperesek személyhez fűződő jogait többször is megsértette. A többszöri közlés éppen egymást erősítette, így növelte a felperesek sérelmét és az alperesi magatartás célzatosságára utal. Ezzel összefüggésben is részletesen idézték a bírói gyakorlatot. Kifejtették: nincs jelentősége, hogy ezen magatartást más jogág, így a büntetőjog szankcionálja-e. A megítélt sérelemdíj összegére tekintettel nem állítható, hogy az átvennie más jogági szankció szerepét; az nem jelenti a polgári jogi eszközrendszer szigorúbb alkalmazását. Hangsúlyozták: az alperes felelőssége, hogy az eseményekről a valóságnak megfelelően számoljon be; az ezt tanúsítani sem akaró alperes nem hivatkozhat a véleménynyilvánítás szabadsága által biztosított védelemre. Az alperesi hivatkozással szemben nem volt lehetőségük a cáfolat olyan széles körű eljuttatására a közvéleményhez, mint amilyen kört az alperes elérhetett. A bírói gyakorlat az alperesi védekezéssel szemben a sérelemdíj összege tekintetében jelentőséget tulajdonít az alperes vagyoni viszonyainak is;

továbbá értékeli, ha a jogsértés – mint jelen esetben is – üzleti felhasználás, haszonszerzés érdekében történik. A sérelemdíj összegének megállapítása során nincs annak jelentősége, hogy mennyi idő telt el a jogsértő közlemény megjelenése óta; a sérelemdíj represszív funkciója hosszabb idő elteltével is érvényesül.

[16] Az alperes megalapozatlanul kérte a kamatfizetési kötelezettség mellőzését is, hiszen a károsodás a cikk megjelenésével bekövetkezett, a sérelemdíj mint pénzbeli igény után a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján alappal érvényesítettek késedelmi kamatot. Az elbíráláskori ár- és értékviszonyok elmaradását a jogsértő nem kifogásolhatja. Arra az esetre, ha a sérelemdíj összecszerűségét az ítéltábla nem találja teljes mértékben megalapozottnak, hivatkozott arra is, hogy a követelése nem volt nyilvánvalóan eltúlzott [Pp. 83. § (3) bekezdése].

[17] Perköltségként a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (1) bekezdés a) pontjára és (4) bekezdésére hivatkozva személyenként 60 000 forint + áfa összeget számítottak fel.

[18] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt megalapozatlannak találta.

[19] Az elsőfokú ítéletnek nem volt fellebbezéssel nem érintett része. Az ítéltábla nem észlelt olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést [Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései], amely a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátainak átlépését indokolta volna, így felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelése alapján, helyesen állapította meg, és abból helytálló következtetésekre jutott; az ítéltábla a döntésének indokait is osztotta. A fellebbezésben foglatlakra tekintettel rögzíti a következőket.

[20] A Ptk. 2: 45. § (2) bekezdése alapján a jóhírnév megsértése különösen akkor valósul meg, ha valaki más személyre sértő közlést tesz, a közlés tényállítást tartalmaz, és valótlan állít vagy híresztel, vagy a valóságot hamis színben tünteti fel. Nem volt vitatott, hogy a per tárgyát képező közlések tényállításként minősülnek, az alperes fellebbezésében is csupán azok sértő jellegét vitatta. Ezzel összefüggésben szükséges hangsúlyozni, hogy a bíróságnak a kialakult társadalmi közfelfogásra figyelemmel azt kell vizsgálnia, hogy külső, objektív szemlélet alkalmazása mellett a hallgatók, nézők számára a kifogásolt közlések milyen tartalmat közvetítenek (Kúria Pfv.20.067/2022/4.); az általános élettapasztalat alapján kell megítélni, hogy a közlés alkalmas-e az érintett személy sérelmének kiváltására (BH2019. 13.).

[21] A pártok az állampolgárok egyesülési szabadsága alapján létrehozott olyan szervezetek, amelyek szervezeti kereteket nyújtanak a népakarat kialakításához és kinyilvánításához, a politikai életben való állampolgári részvételhez; kifejezett céljuk és feladatuk, hogy képviselőik útján részt vállaljanak a közhatalomból, illetőleg politikai eszközökkel folyamatosan befolyásolják a közhatalom tevékenységét (a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvényhez fűzött miniszteri indokolás). Az

alperes által működtetett honlapon közölt cikk állításai alapjaiban kérdőjelezték meg az ekként a közhatalom gyakorlásában résztvevő, a demokrácia alapját is adó szervezet demokratikus belső működését, az ott lezajlott választás tisztaságát, amikor azt állította, hogy az I. rendű felperes saját szervezeti szabályait kijátszva szándékosan olyan jelölőszervezeteket hozott létre, amelyekkel biztosíthatta, hogy egy előre meghatározott jelölt nyerje el a párt vezetését; míg ezen pártban vezető tisztséget betöltő II. rendű felperesről azt közölte, hogy tudatosan, részrehajlóan az egyik jelölt érdekében járt el. Ezen valótlan állítások nyilvánvalóan és objektíve sértik a felperesek társadalmi megbecsülését, a népakaratot közvetítő párt és annak vezetői hitelességét.

[22] A fellebbezés arra helytállóan hivatkozott, hogy az Alkotmánybíróság által kifejtettek szerint a közügyekkel összefüggő vélemény nyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik, melynek részét képezik a tényállítást tartalmazó megnyilvánulások is; indokolt ezért, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának értékét {7/2014. (III. 7.) AB határozat [45] [47] [49] [50] bekezdései}. Azonban a sajtó tájékoztató tevékenységének szabadsága sem korlátlan, a sajtószabadság gyakorlása önmagában nem terjed ki a valótlanosságok közzétételére, sőt az újságírók egyik fő felelőssége éppen a közölt hírek, információk hitelességének ellenőrzése {3217/2020. (VI.19.) AB határozat [41] bekezdése, 3350/2022. (VII.25.) AB határozat [44] bekezdése}. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága közszereplők esetében sem terjed ki a tudatosan valótlan tényállításokra vagy csúsztatásokra (BDT2024.4779.). Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága az alperest csak akkor védené, ha az általa közölt valótlanosságáról nem tudott volna, és a foglalkozás által megkívánt körültekintést sem mulasztotta volna el. Mivel az alperes maga is hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) gyakorlatára, az ítéltábla utal arra, hogy az EJEB által kialakított általános elv szerint általános „[...]az újságírók számára a közügyekben készített beszámolók tekintetében a 10. Cikk által biztosított védelem előfeltétele az, hogy az adott esetben jóhiszeműen, a tények pontos figyelembe-vételével eljárva »megbízható és pontos információt szolgáltatassanak az újságírói etikai szabályok követelményeinek betartásával« (ld. Bédát v. Switzerland [GC], no. 56925/08, § 58, ECHR 2016). Az újságírói etikai szabályok betartásának fokozott ellenőrzése nagyobb jelentőséggel bír egy olyan világban, ahol az egyének a hagyományos és elektronikus média, valamint állandóan növekvő számú szereplők közvetítésével hatalmas mennyiségű információ-val szembesülnek (ld. Stoll v. Switzerland [GC], no. 69698/01, § 104, ECHR 2007-V).” Ezt juttatja kifejezésre a 13/2014. (IV.18.) AB határozat (a határozat [41] bekezdése), és az elsőfokú bíróság által is felhívott 7/2014. (III. 7.) AB határozat is, amely szerint a bizonyíthatóan hamis tények nem állnak alkotmányos védelem alatt.

[23] Az alperes ezen követelményeknek nem felelt meg, ekként az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének a) pontja alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy megsértette a felperesek jóhírnevét.

[24] A Ptk. 2:52. § (1) és (3) bekezdéseire figyelemmel nem volt megalapozatlan a felperesek sérelemdíj iránti igénye, hiszen őket olyan köztudomású, azaz a Pp. 266. § (2) bekezdése szerint külön bizonyítást nem igénylő immateriális sérelmek érték, amelyek súlya az átlagos mértéket jelentősen meghaladja; az semmiképpen sem minősülhet bagatellként. A közlés a felperesekre sértő, hitelességüket aláásó, a feléjük fennálló bizalom rombolására

alkalmas tartalmat hordoz. A rendelkezésre álló adatokból éppen arra lehet következtetni (ahogyan arra a felperesek is utaltak az elsőfokú eljárásban), hogy a közlés a felperesek lejárátását célozta. A sérelemezett kijelentések magyarázkodással és a felszültség elviselésének kényszerével jártak együtt, így a felperesek oldalán megállapítható a nem vagyoni sérelem. Az alperes nem igazolta azon hivatkozását, hogy „a közvélemény eleve fenntartással kezelte a felpereseket érintő állításokat”, továbbá azt sem, hogy „a perbeli közlés nem befolyásolta az átlagolvasónak a felperesekről kialakított véleményét”. Az ítéltábla egyetértett a felperesekkel abban, hogy a hasonló tartalmú valótlan állítások negatívan befolyásolhatják megítélésüket, a pártba és annak vezetőibe vetett közbizalmat.

[25] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban is, hogy az alperes magatartásnak felróhatósága jelentős. Nem adhat alapot a sérelemdíj mellőzésére az sem, hogy a sérelemezett közlés több médiaplatformon is megjelent. Éppen az állapítható meg, hogy az alperes a médiapiac professzionális és domináns szereplőjeként tudatosan ismételte meg sajtótermékeiben a felperesekre vonatkozó valótlan tényállításokat. Ahogyan az elsőfokú bíróság helytállóan hangsúlyozta, a szon.hu honlap elsősorban Vármegye olvasóközönségét célozza, az alperes ugyanezen közlést ugyanakkor más személyi és földrajzi kört célzó sajtótermékeiben is szükségesnek találta megismételni. A jelen perrel érintett jogsértés tehát más személyi körben fejtette ki a felperesekre gyakorolt negatív hatását, az ekként önállósult közlés alkalmas volt önmagában kiváltani a felperesek személyiségi jogainak megsértését (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.229/2024/4. szám alatti ítélet). Nem mellőzhető ezért az alperes sérelemdíj megfizetésére kötelezése, de a sérelemdíj csökkentése sem azon okból, hogy ugyanezen tényállítást más sajtótermékekben is közzétették, még akkor sem, ha azok miatt az alperest már kötelezték sérelemdíj megfizetésére; a bírói gyakorlat szerint az ismétlődő valótlan közlés éppen fokozottan alkalmas lehet arra, hogy a közvélekedés részévé váljon és az érintettől kialakult értékképletet befolyásolja (Fővárosi Ítéltábla I.Pf.20.344/2022/4. számú ítélete, Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.342/2022/4. számú ítélete). Ahogyan az elsőfokú bíróság is kifejtette: a Kúria által Pfv.IV.20.475/2022/4. szám alatt meghozott ítélet a tényállás eltérése miatt jelen perben nem volt releváns, azon ügyben az igényérvényesítő nem több, ugyanazon alperes által szerkesztett internetes portálon közzétett azonos tartalmú cikk alapján érvényesített több eljárásban igényt, hanem egy közzétett cikkre alapítottan előbb csak meghatározott állításokra hivatkozva indított pert a személyiségi jogai megsértése miatt, majd – a jogerős ítéletet követően - ugyanezen cikkben szereplő másik állítás alapján érvényesített objektív és szubjektív szankció iránti igényt.

[26] A sérelemdíj funkciója kettős: elsődlegesen kompenzációs szerepet tölt be a személyiségi jogsérelem tekintetében, de emellett a hasonló jogsértések megelőzését szolgáló magánjogi büntetés is (BH2019.268., PJD2016.17., PJD2016.14.). A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése a sérelemdíj összegének meghatározása körében nem tulajdonít jelentőséget annak, hogy a Büntető Törvénykönyv mely tényállási elemek alapján minősít valamely magatartást egyben bűncselekménynek is; a polgári jog és a büntetőjog eltérő rendeltetése folytán a sérelemdíj meghatározásakor nem lehetett jelentősége annak, hogy az adott állítást a büntetőjog tilalmazza-e. Az ítéltábla ugyanakkor utal arra, hogy a fellebbezésben is felhívott 226. § (3) bekezdésének módosítását beiktató 2023. évi XXX. törvény végső előterjesztői indokolásából következően a jogalkotói szándék csupán egyes rágalmozások/jóhírnévsértések esetében irányult a dekriminalizálásra, de nem irányult a polgári jogi eszközök hatásainak mérséklésére. Az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj mértékénél fogva sem tekinthető akként, mint amely elsődlegesen magánjogi büntetésként funkcionál. A felperesek

fellebbezési ellenkérelmükben helytállóan utalt arra is, hogy a bírói gyakorlat szerint a sérelemdíj magánjogi büntetés funkciójával összefüggésben a sérelemdíj összegének mérlegeléssel történő meghatározása körében figyelembe vehetők a sérelemdíj fizetésre kötelezett vagyoni viszonyai (Kúria Pfv.20.464/2018/8. számú ítélet – közzétéve: BH2019. 268).

[27] Az alperes érvelése szerint a felpereseknek széles körben volt lehetőségük a közléssel szembeni cáfolatra, azonban arra maga sem hivatkozott, hogy a felperesek részére felkínálta volna a reflektálás, az esetleges cáfolat lehetőségét (és erre a cikk nem tartalmaz utalást). Az alperes ezen hivatkozása alapján azonban, figyelemmel arra is, hogy az alperes a médiapiac domináns szereplőjeként kiemelkedő eléréssel bír, a sérelemdíj fizetési kötelezett mellőzése nem volt indokolt.

[28] Nem volt mellőzhető vagy csökkenthető az alperes sérelemdíj megfizetésére kötelezése azon okból sem, hogy a jogsértés elkövetése óta több, mint két év telt el. Az alperes a jogsértést nem vitatottan elkövette, a felperesek pedig elszenveték a sérelemdíjat megalapozó immateriális hátrányokat. Az elsőfokú bíróság továbbá jogszabálysértés nélkül állapította meg a sérelemdíj összegét az elkövetéskori ár- és értékviszonyok alapján. A személyenként 600 000 forint sérelemdíj valamennyi körülményre figyelemmel az elkövetéskori értékviszonyok alapján képes a tőle elvárt funkciók betöltésére. A Kúria BH2023. 158 szám alatt közzétett Pfv.III.20.640/2022/4. számú ítéletében kifejtettek szerint (az ítélet [77] bekezdése) a Ptk. 6:534. § (1) bekezdésében megfogalmazott szabály a sértett védelmét szolgálja, az elbíráláskori ár- és értékviszonyok alkalmazásának elmaradását tehát a jogsértő nem kifogásolhatja. A sérelemdíj a sérelem bekövetkeztekor nyomban esedékessé válik, annak a sérelem bekövetkezéskori értékviszonyok szerinti meghatározására figyelemmel a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján az alperes késedelmi kamat megfizetésére is köteles.

[29] Az ítéltábla minezekre tekintettel a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Észlelte ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti illeték összegét nem a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján állapította meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 2025. január 28. napjától hatályos 42. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontja szerint a kereseti illeték összege a felperesek kereseteinek pertárgy-értékére tekintettel (1 200 000 forint) a 2025. február 21. napján benyújtott kereset esetében 58 500 forint. Az ítéltábla a Pp. 383. § (6) bekezdése alapján ezzel összefüggésben hivatalból pontosította az elsőfokú ítéletet.

[30] A felperesek pernyertességére tekintettel a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint az alperes köteles megtéríteni az ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségüket. A felperesek ügyvédi munkadíjukat az Ükr 3. § (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdései alapján számították fel, annak összegét személyenként 60 000 forint + áfa összegben határozták meg. A pertárgyérték azonban személyenként 600 000 forint volt, amely alapján az Ükr. 3. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése értelmében az ügyvédi munkadíj mértéke csupán 35 000 forint. Az ítéltábla ezért az alperest személyenként 35 000 forint + áfa megfizetésére kötelezte másodfokú perköltségként.

[31] A pervesztes alperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles viselni a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illetéket. Az erre vonatkozó további kötelezés az Itv. 78. § (4) bekezdésén és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2026. február 2.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró